

Meie pühapäevakooli

JÕULUNÄIDEND

Näidendi tegevus toimub mitmes eri kohas (4-s pildis), mida oleks soovitav lavakujundusega esile tuua. Piltide vahel on koht ühis- või koorilaulule.

Tegevuskohad ja situatsioonid:

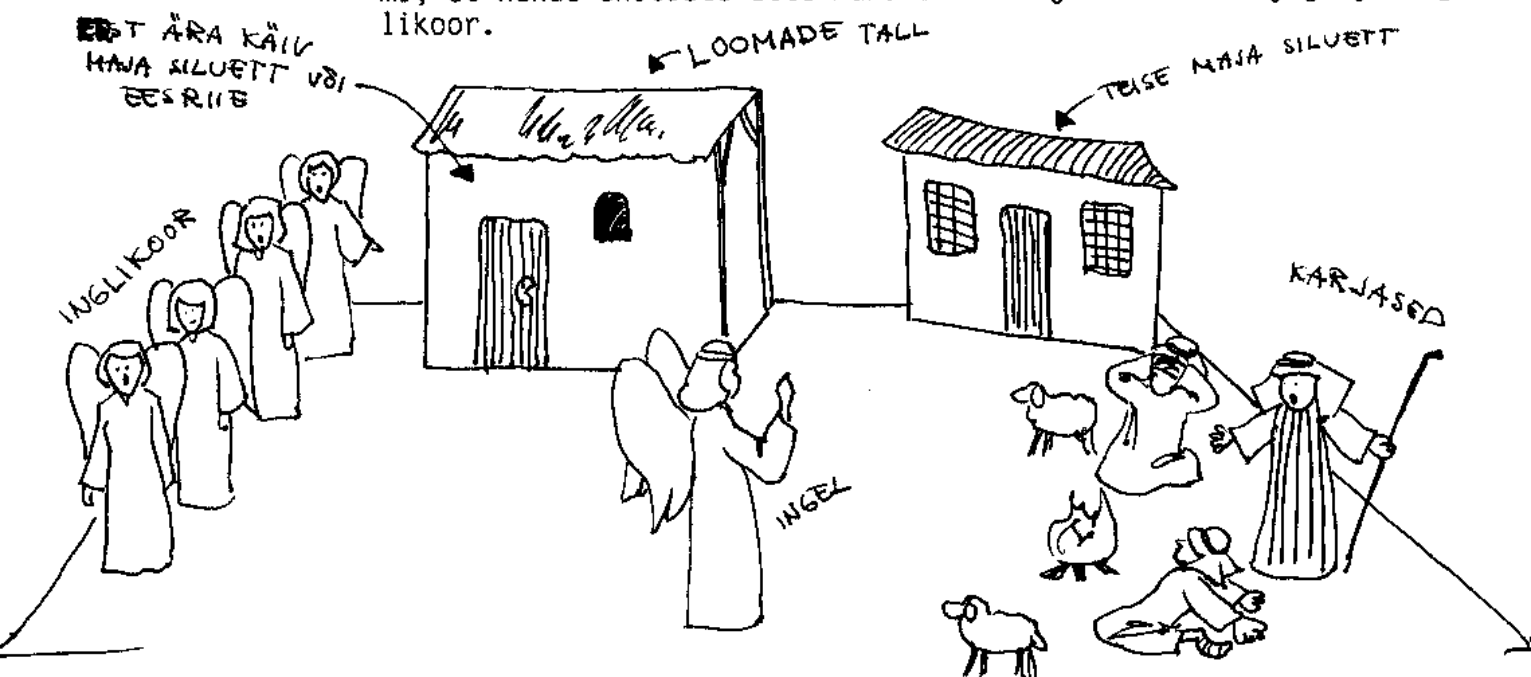
1. pilt. Maarja kodu. Ingel kuulutab Maarjale Jeesuse sündmist.
2. pilt. Linnatänav või turg. Keisri käskjalg teatab rahvaloendusest.
3. pilt. Petlemm. Maarja ja Joosep jõuavad Petlemma, otsivad öömaja, sünnib laps.
4. pilt. Petlemma väli. Inglid ilmuvad karjastele. Karjased otsivad last. Karjased leiavad lapse.

!! Soovi või vajaduse korral võib näidendit lühendada näit. 1. või 2. pildi arvel või jätta välja dialoogid majaperemeestega.

Tegelased:

jutustaja
Maarja
Joosep
ingel
keisri käskjalg
võõrastemajade peremehed I ja II
karjased Markus, Leevi ja Joel
linnarahvas
inglikoor

Lavakujundus: Peamine kujunduse element on sõim ja loomade tall. Talliks võiks olla näit. ritvadele toetuv kaldkatuseke, mille alla mahuvad Maarja-Joosep ja sõim. Talli ette on vaja eest ära tõstetavat maja siluetti või lihtsalt eesriiet, et vahepeal varjata talli sisemust. Sama ehitist saab kasutada ka 1.pildis Maarja koduna, kui sisustust natuke muuta. Tallile lisaks on vaja vähemalt ühe maja siluetti, mis seisaks talli kõrval. Sama kujundust saab kasutada ka 2. pildis linna miljöö kujundamiseks. Laval peaks olema nii palju ruumi, et nende ehitiste ette mahuks ka karjased oma karjaga ja inglikoor.



1. PILT

(Tegevus toimub Maarja kodus. Jutustaja teksti ajal võib Maarja istuda laval.)

JUTUSTAJA:

Jõulud on sünnipäevapidu. See on Jeesuse sünnipäev. Täna mõtleme esimestele jõuludele, kui Jeesus sündis maailma. Seilest on kulunud peaaegu 2000 aastat.

Elati ärevat aega. Inimesed ei olnud õnnelikud. Aga paljud inimesed olid Jumala Sõnast lugenud, et kord saabub parem aeg. Jumal oli lubanud saata oma Poja Jeesuse maa peale inimesi aitama.

Teati, et Jeesus sünnib siia nii nagu meiegi, väikese ja abituu beebina, kes vajab kasvatajat. Jumal pidi temale valima ka ema. Kes võiks olla Jeesuse ema?

Iisraeli maal oli väike linn nimega Natsaret. Väikeses Natsareti majas elas noor neiu nimega Maarja. Ta oli kaua aega tagasi maad valitsenud kuningas Taaveti suguvõsast. Aga Maarja ei elanud nagu printsess, vaid ta oli päris vaene.

Maarja naabruses elas puusepp nimega Joosep. Ka tema oli kuningas Taaveti soost. Aga temagi oli vaene, sama vaene kui Maarja. Ta teigi hoolega tööd, et teenida endale igapäevast leiba.

Joosep ja Maarja armastasid teineteist. Nad olid kihlatud ja tahtsid peagi abielluda.

Ühel päeval oli Maarja üksi kodus. Ta toimetas oma igapäevaseid koduseid töid.

(Maarja näiteks segab kausis pudru, maitseb jne. Äkki ilmub tema ette ingel.)

INGEL:

Tere, rahu olgu sinuga! (Maarja ehmuib)

MAARJA:

Kes sa oled?!

INGEL:

Olen Jumala saadik, ingel Gaabriel. Jumal on sind rohkesti õnnistanud ja on sinuga! (Maarja on ikka veel tardunud ehmatusest) Ära karda, Maarja. Jumal on sind oma plaanide jaoks valinud. Sa sünnitad poja ja paned talle nimeks Jeesus.

Jeesus - see tähendab päästjat. Ta lunastab rahvad kõigest, mis on paha ja inetu.

MAARJA:

Aga ... aga kes on lapse isa? Ma ei ole ju veel abieluski!

INGEL:

Jumal ise on Isa. Sellepärast see laps ei ole ka mingi tavaline laps, vaid teda kutsutakse Jumala Pojaks.

MAARJA:

(vaikib hetke, siis enesekindlalt) Tahan olla Issanda käsutuses! Sündigu mulle nii, nagu sa oled ütelnud!

(Ingel teeb kummarduse tõstes käe tervituseks üles ja lahkub siis)

JUTUSTAJA:

Maarja oli küll imestunud, aga ka väga rõõmus. Ta tänas Jumalat. Ta mõtles, mida ingel õieti oli talle ütelnud. Ta uskus, et kui Jumal juba kord on nii ütelnud, siis see ka sünnib nii.

Maarja rääkis juhtunust ka Joosepile. Nad hakkasid koos ootama Jeesuse sündi.

L A U L

2. PILT

(Tegevus toimub Natsareti linnas. Rahvas on kogunenud turule, ajavad juttu, äritsevad jne. Ka Maarja ja Joosep on seal.)

JUTUSTAJA: Aeg möödus. Lapse sündimise aeg lähenes. Siis ilmus aga Natsareti linna üks tähtis mees...

KÄSKJALG: (Avab kirja ja loeb valjuilt) Tähelepanu, kõik Natsareti elanikud, mehed ja naised, rikkad ja vaesed! Olen tema hiilguse Rooma keiser Augustuse käskjalg.

Keiser Augustuselt on tulnud käsk kõik inimesed üle maa kirja panna. Tähelepanu, loendus toimub nii, et iga inimene läheb oma esivanemate sünnilinna ja paneb ennast seal nimekirja.

JOOSEP: (Seisab Maarjaga pisut eespool, et nende edasine jutt on jälgitav ja kuuldav.)

Minu esiisa Taavet on sündinud Petlemmas. Me peame nüüd minema Petlemma nimesid kirja panema.

MAARJA: Kuidas me võime võtta sellist teekonda ette! Ma ootan ju last! Mina küll ei tule.

JOOSEP: Ma saan väga hästi sinust aru. Aga keisri käsust me üle astuda ei või.

MAARJA: Ma kardan. See on ju mitme päeva teekond.

JOOSEP: Ära karda! Küll Jumal aitab meid teel, et me kenasti päralt jõuame. Läheme nüüd, paneme asjad reisiks valmis.
(Maarja-Joosep lähevad ära. Kõik ära.)

L A U L

3. PILT

(Laval on Petlemma tall ja veel ühe maja siluett. Ka talli ette on tõstetud ühe maja siluett või tõmmatud eesriie. Maarja ja Joosep liiguvad laval.)

JUTUSTAJA: Nüüd oli pikk ja väsitav matk lõppemas. Maarja ja Joosep olid jõudmas Petlemma. Aga õhtugi lähenes.

JOOSEP: (Maarjale) Kas jaksad veel? Pisut, pisut on jäänud. (Osutab käega ettepoole) Näe, linna tuled juba paistavad.

MAARJA: Varsti ma enam ei jaksa. Tahaks juba kuskile öömajale.

JOOSEP: Läheme nobedasti, et enne öö saabumist linna jõuaksime. Ma toetan sind - küll siis jaksad. (Liiguvad vaikselt edasi)

MAARJA: Olemegi linnas. Aga kust me saame öömaja?

JOOSEP: Siin on üks võõrastemaja. Küsime siit. (Koputab maja siluutile)

I PEREMEES: (Ilmub tulijate ette, tõrjuvalt) Mida te soovite?

- JOOSEP: Me vajame öömaja. Tulime pikalt teelt Natsaretist, et siin keisri käsu järgi oma nimed kirja panna.
- I PEREMEES: Tean, tean! Ega teie esimesed ole! Mul terve maja samasuguseid rändureid täis. Teie jaoks mul küll enam ruumi ei ole. Vabandage, aga otsige öömaja kuskilt mujalt. (Pöörab selja ja läheb tagasi)
- JOOSEP: Hei, oodake! ...
(Nördinult) Ei mingit lahkust! Pole tema asi, kui inimesed ööseks tänavale jäävad.
- MAARJA: Mis nüüd saab!? Otsime ruttu teise koha.
- JOOSEP: (Koputab talli silueti juures) Halloo, on seal keegi? Lubage öömajale!
- II PEREMEES: (Ilmub uksele) Tere tervust. Ei mul pole majas ruumi. Kõik toad juba võõraid täis, isegi põrandal magavad inimesed. Otsige sealt naabertänavalt ...
- JOOSEP: Pidage nüüd! Olge hea, leidke meile kasvõi mõni väike nurgake. Näete, naine on sünnitamas, vajab kohe rahu. Aidake meid! (Laiutab käsi, on täiesti nõutu)
- II PEREMEES: (Mõtlikult) Mmjah... Majas ei ole küll enam tõesti ruumi. Aga kas olete nõus ööbima loomade tallis seal õue peal? Kui see sobib, võite olla seal.
- JOOSEP: Ma tänan teid väga. Peaasi, et saame peavarju ja võime heita puhkama. Tule, Maarja! (Maarja ja Joosep astuvad talli sisse silueti taha)
- JUTUSTAJA: Nii said Maarja ja Joosep lõpuks öömajale. Joosep laotas talli põrandale pehmeid õlgi. Nende peale heitis Maarja puhkama. Just sellel ööl oli Jumal otsustanud tuua Jeesuse maailma. Jumal oli valinud selle öö, kui Maarja ja Joosep olid kaugel kodust ja eluruumiks oli vaid loomade tall. Maarja sünnitas poja, kellele ingel oli käskinud nimeks panna Jeesus.
(Eesriie või maja siluett tõstetakse talli eest ära. Joosep kohendab sõimes õlgi ja Maarja asetab mähitud lapse sõime.)
Maarja mähkis lapse mähkmetesse. Joosep valmistas loomade söögisõime lapsele hälliks. Nõnda sündis Jumala poeg, kogu maailma Issand ja Lunastaja lihtsas loomade tallis ja magas oma esimest und loomade söögisõimes. Aga taevasse lapse kohale süttis imeline täht märkima Jeesuse sündi. (Talli kohale tõstetakse täht)
Keegi teine veel ei teadnud, et sel ööl oli sündinud Jumala Poeg. Tallis oli päris vaikne ja rahulik.
- L A U L (Laulu ajal võivad Maarja-Joosep seista sõime juures. Laulu lõppedes kaetakse tall jälle maja siluetiga või eesriidega.)

3. PILT (Petlemma väli. Laval istuvad karjased oma karja keskel. Tall ja teise maja siluett on laval edasi seismas.)
- JUTUSTAJA: Aga Jumal ei jätnud seda sündmust saladuseks. Ta teatas Jeesuse sünnist inimestele. Esimesed, kes jõulusündmusest kuulda said, olid vaesed karjased, kes Petlemma linna taga lambaid öö läbi karjatasid.
- MARKUS: Kõik paistab olema korras. Loomad puhkavad rahus. Sinagi, Leevi, võiksid heita nüüd magama.
- LEEVI: Sama hästi võid sina, Markus, seda teha. Küll me Joeliga valvame lambaid. Mul ei ole põrmugi und.
- MARKUS: Hea küll. Äratage mind siis üles, kui teil uni silma kipub. (Mässib end kuue sisse sooja, jääb tukkuma)
- LEEVI: (Joeliga omavahel) Kogu maa on elevust täis rahvaloenduse pärast. Keisril on nimekirju ainult sellepärast vaja, et täpsemini teaks makse koguda.
- JOEL: Kaua me peame veel seda ülekohtu kannatama ja võõrale keisrile makse maksma!?
- LEEVI: Pühakirjas on prohvetid rääkinud, et Jumal saadab kord meile kuninga - Messia. Ainult tema võiks meile lohutust tuua.
- JOEL: Ära räägi parem sellest. See torgib valusalt südant. Miks küll meie peame seda kõike kannatama! Ma ...
(Joeli viimaste sõnade ajal valgeneb. Karjased pöörduvad ja vaatavad eneste ümber imestunult ringi, mis õieti toimub. Ingel astub karjaste ette. Karjased tarduvad ehmatuses, ohivad ja ahhetavad. Ingel tõstab rahustavalt käe.)
- INGEL: Ärge kartke! (Astub ligemale) Ma kuulutan teile suurt rõõmusõnumit! Jeesus on sündinud! Jeesus on sündinud! Tema on päästja, keda olete kaua oodanud. Ta sündis Petlemmas, siin päris lähedal. Minge teda vaatama! Te leiate mähitud lapse, kes magab sõimes - selle järgi tunnete tema ära!
(Mängib tasane muusika, selle saatel astub lähemale inglikoor.)
- LEEVI: Markus, ärka üles! Kas sa kuulsid?
- MARKUS: Loomulikult. Vaata sinna - inglikoor!!!
(Inglikoor laulab ülistuslaulu. Saab näit. kasutada "Prantsuse jõululaulu" viisi. /Jõululaule segakoorile lk.42/ Sõnad:
Maailm, laulge rõõmulaulu: Jumalale olgu au!
Rahu taevas, rahu maa pääl, inimestest hea meel!
:,: Gloria in excelsis Deo! :,:
Või loeb inglikoor üheskoos: Au olgu Jumalale kõrges ja rahu maa peal, inimestest hea meel! Karjased vaatavad neid suu ammuli. Lau-
lu lõppedes lahkuvad inglid rahulikult. Hetkeks täielik vaikus.)
- JOEL: Mis see nüüd õieti oli! Mina vist jäin tukkuma.
- MARKUS: Siis me nägime vist sama und.

- LEEVI: Kas te ei kuulnud? Messias - Jumala Poeg on tõesti sündinud! Just nüüd! Ja inglid kuulutasid meile sellest.
- MARKUS: Tõsi, ingel rääkis sellest. Jaa-jaa. Ta käskis meil ju minna teda vaatama.
- JOEL: No mis me veel siis ootame!?
- MARKUS: Aga kuidas me ta üles leiame?
- LEEVI: Valguse järgi on näha, kus valvatakse. (Lähevad liikvele. Jõuavad maja silueti juurde ja kutsuvad peremehe välja. Peremeest võib ka lava keskel kui möödujat kohata.)
- LEEVI: Kas teie majas on just äsja sündinud laps?
- PEREMEES: Mis, laps sündinud?! - Ei, meil küll ei ole. Mis tuline rutt teid üldse ajab keskööl mingit last otsima ja inimeste öörahu häirima?
- LEEVI: Ingel ütles meile, et just äsja on siin linnas sündinud Messias...
- PEREMEES: Mida te ütlesite? Kuulge, poisid, te olete kindlasti näinud kentsakat und!
- JOEL: Usu meid! Me nägime tõesti ingleid.
- LEEVI: Ja üks ingel ütles, et me leiame mähitud lapse, kes magab sõimes.
- PEREMEES: Imelik!? - Sõimes! Meie laudas söövad loomad sõimest heina...
- MARKUS: Ah, läheme juba! Siit me teda nagunii ei leia! (Karjased liiguvad edasi. Markus osutab käega talli suunas)
Vaadake, seal on näha õrna valgust!
- JOOSEP: (Astub tallist välja karjaste ette) Mida te siin tormate?
- LEEVI: Rahu teile! Me otsime üht vastsündinud last. Olete temast midagi kuulnud?
- JOEL: Pojast, kes on äsja sündinud?
- JOOSEP: Üks hetk. Miks te last otsite?
- MARKUS: Vaata, olime linna taga karja hoidmas. Äkki nägime inglit eneste ees ...
- JOEL: Päris tõelist inglit. Terve lagendik tema ümber oli valge nagu päev.
- LEEVI: Ehmusime väga, aga kuulsime siiski päris selgelt ingli sõnu: Ma kuulutan teile suurt rõõmusõnumit. Jeesus, teie Lunastaja on sündinud!
- MARKUS: Ja see laps pidi magama sõimes.
- JOEL: Ütelge ometi, kas te teate midagi sündinud lapsest?
- JOOSEP: Tulge minuga. Kõik on sündinud just nii, nagu ingel teile ütles.
(Tallil võetakse siluett või eesriie eest ära. Maarja ja sõim tulevad jälle nähtavale. Joosep ja karjased astuvad sõime juurde, täis aukartust. Karjased laskuvad põlvili sõime ümber.)
- LEEVI: Tema ongi prohvetite ettekuulutatud Messias, meie aitaja!
- JOEL: Jumalale olgu au, et ta on sellise rõõmu meile valmistanud.
- MARKUS: See öö on nii imeline. Mul on tunne, nagu oleks taeva uks lahti ja...

LEEVI: ... ja suur valgus ning suur rõõm on tulnud meie juurde pimedasse maailma.

JUTUSTAJA: Niisugune oli see esimene jõuluöö. Ta oli küll algul pime ja sünge. Aga Jumal muutis selle öö maailma ajaloo kõige rõõmsamaks ööks - sest ta kinkis meile oma P o j a J e e s u s e !

Karjased läksid tagasi oma karja juurde suure hõiskamisega ülistades Jumalat kõige eest, mida nad olid näinud ja kuulnud. Karjased kuulutasid esimestena teistele inimestele Jeesuse sünnist.

Meiegi täname Jumalat, sest Jeesus on sündinud ka meie jaoks.

